

Bruxelles, 22. lipnja 2021.
(OR. en)

9946/21

POLGEN 105
POLMIL 93
POLMAR 8
CSDP/PSDC 331
MARE 20
TRANS 410
ENV 441
HYBRID 35
COAFR 165
COASI 93
COMAR 18

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 9439/21

Predmet: Zaključci Vijeća o pomorskoj sigurnosti

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o pomorskoj sigurnosti, koje je Vijeće za opće poslove odobrilo na sastanku održanom 22. lipnja 2021.

Zaključci Vijeća o pomorskoj sigurnosti

Vijeće Europske unije,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- zaključke Vijeća o integriranoj pomorskoj politici iz prosinca 2008., od 16. studenoga 2009., 14. lipnja 2010., 19. prosinca 2011., 11. prosinca 2012., 25. lipnja 2013. i 24. lipnja 2014.¹,
- Strategiju pomorske sigurnosti Europske unije od 24. lipnja 2014.² i prvi akcijski plan od 17. prosinca 2014.³,
- zaključke Vijeća naslovljene „Međunarodno upravljanje oceanima: plan za budućnost naših oceana” od 3. travnja 2017.⁴,
- Zaključke Vijeća o globalnoj pomorskoj sigurnosti od 19. lipnja 2017.⁵,
- zaključke Vijeća naslovljene „Održiva europska budućnost: odgovor EU-a na Program održivog razvoja do 2030.” od 20. lipnja 2017.⁶,
- Zaključke Vijeća o provedbi Zajedničke izjave predsjednika Europskog vijeća, predsjednika Europske komisije i glavnog tajnika Organizacije sjevernoatlantskog ugovora od 5. prosinca 2017.⁷,

¹ 16503/1/08 REV 1, 15175/1/09 REV 1, 10300/10, 18279/11, 16553/12 + COR 1, 10790/13 i 11204/14.
² 11205/14.
³ 17002/14.
⁴ 8029/17.
⁵ 10238/17.
⁶ 10370/17.
⁷ 14802/17.

- Zaključke Vijeća o reviziji Akcijskog plana za Strategiju Europske unije za pomorsku sigurnost (EUMSS) od 26. lipnja 2018.⁸,
- Zaključke Vijeća o odnosu EU-a i ASEAN-a od 21. siječnja 2019.⁹,
- Zaključke Vijeća o oceanima i morima od 19. studenoga 2019.¹⁰,
- Zaključke Vijeća o politici EU-a za Arktik od 9. prosinca 2019.¹¹,
- Zaključke Vijeća o jačanju otpornosti i suzbijanju hibridnih prijetnji, uključujući dezinformacije u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 od 15. prosinca 2020.¹²,
- Zaključke Vijeća o pokretanju pilot-projekta o konceptu koordinirane pomorske prisutnosti u Gvinejskom zaljevu od 25. siječnja 2021.¹³,
- Zaključke Vijeća o klimatskoj i energetskej diplomaciji – ostvarivanje vanjske dimenzije europskog zelenog plana od 25. siječnja 2021.¹⁴,
- izjavu članova Europskog vijeća od 26. veljače 2021.¹⁵,
- Zaključke Vijeća o Strategiji EU-a za kibersigurnost za digitalno desetljeće od 22. ožujka 2021.¹⁶,

⁸ 10494/18.
⁹ 5257/19.
¹⁰ 14249/19.
¹¹ 14952/19.
¹² 14064/20 + COR1.
¹³ 5387/21.
¹⁴ 5263/21.
¹⁵ 2/21.
¹⁶ 7290/21.

- Zaključke Vijeća o strategiji EU-a za suradnju u indo-pacifičkoj regiji od 16. travnja 2021.¹⁷,
 - Zaključke Vijeća o obnovljenom partnerstvu s južnim susjedstvom – novi program za Sredozemlje od 16. travnja 2021.¹⁸,
 - Zaključke Vijeća o sigurnosti i obrani od 10. svibnja 2021.¹⁹,
 - Zaključke Vijeća o održivom plavom gospodarstvu od 26. svibnja 2021.²⁰,
1. PODSJEĆA na to da se pomorskom sigurnosti nastoji osigurati slobodna i miroljubiva upotreba mora te da je ona preduvjet za sigurne, čiste i zaštićene oceane i mora u pogledu svih vrsta aktivnosti, kao i jasan prioritet Europske unije (EU) i njezinih država članica u zaštiti strateških interesa; PODSJEĆA na to da je pomorska sigurnost preduvjet za prosperitetno plavo gospodarstvo u EU-u; PONOVRNO POTVRĐUJE da je EU predan provedbi Strateškog programa za razdoblje 2019. – 2024. strateški usmjerenijim djelovanjem i povećanjem kapaciteta EU-a za samostalno djelovanje; ISTIČE da EU, suočen s novim i sve većim prijetnjama i sigurnosnim izazovima koji utječu na globalnu stabilnost i povećavaju nadmetanje za resurse, mora ojačati svoju ulogu kao pružatelja globalne pomorske sigurnosti; UVIĐA da je pandemija bolesti COVID-19 pogodila sva područja života, uključujući pomorsku sigurnost;
 2. PONOVRNO POTVRĐUJE da su klimatske promjene i uništavanje okoliša egzistencijalna prijetnja čovječanstvu i biološkoj raznolikosti, kao i zdravim oceanima i morima, da imaju sve veći utjecaj na globalni mir i sigurnost te međunarodnu stabilnost, uključujući pomorsku sigurnost, te da zahtijevaju hitan zajednički odgovor;

¹⁷ 7914/21.

¹⁸ 7931/21.

¹⁹ 8396/21.

²⁰ 9153/21.

3. PONOVRNO POTVRĐUJE da se, kako je navedeno u Rezoluciji UN-a A/75/239 od 31. prosinca 2020., u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS) utvrđuje pravni okvir unutar kojeg se sve aktivnosti u oceanima i morima moraju provoditi; ISTIČE ulogu EU-a u globalnom promicanju učinkovitog pomorskog multilateralizma i poretka utemeljenog na pravilima u skladu s UNCLOS-om; PREDANO JE jačanju partnerstava s međunarodnim organizacijama, posebno sa sustavom Ujedinjenih naroda (UN), uključujući Međunarodnu pomorsku organizaciju (IMO), Organizaciju sjevernoatlantskog ugovora (NATO) i regionalne partnere kao što su Afrička unija i Zajednica naroda jugoistočne Azije, s ciljem osiguravanja slobodne i miroljubive upotrebe globalnog pomorskog područja; posebno PONAHLJA da je spremno nastaviti blisku suradnju s NATO-om u području pomorskih pitanja u kontekstu provedbe zajedničkih izjava iz Varšave i Bruxellesa te zajedničkih skupova prijedloga, uz potpuno poštovanje načela transparentnosti, uzajamnosti i uključivosti, kao i autonomije u donošenju odluka i postupcima obiju organizacija;
4. ISTIČE da strategija pomorske sigurnosti EU-a (EUMSS) i njezin revidirani akcijski plan, iako se prvenstveno odnose na pomorsku sigurnost, izravno doprinose i postizanju ciljeva Programa UN-a za održivi razvoj do 2030., posebno cilja održivog razvoja br. 14 (život pod vodom), provedbi Globalne strategije EU-a, plana EU-a za međunarodno upravljanje oceanima, Strateškog programa EU-a za razdoblje 2019. – 2024. koji vodi ka digitalnoj i zelenoj tranziciji, europskog zelenog plana, integrirane pomorske politike EU-a, Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030. i rada na regionalnoj suradnji u području mora;
5. POZIVA Komisiju i Visokog predstavnika da nastave aktivno provoditi tu politiku i da započnu ocjenu potrebe za ažuriranjem EUMSS-a i njegova akcijskog plana te da dostave ishode ocjene što prije, najkasnije do kraja 2021.; NAGLAŠAVA da je hitno potreban europski pristup globalnim zajedničkim dobrima, uključujući otvorenom moru, kao i promicanje interesa i vrijednosti EU-a te globalni poredak utemeljen na pravilima; ISTIČE da bi pomorskoj sigurnost zbog njezine važnosti trebalo pristupiti u sklopu Strateškog kompasa; SMATRA da se tim radom doprinosi daljnjem razvoju zajedničke europske kulture sigurnosti i obrane;

6. POZDRAVLJA zajedničko izvješće Komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje za 2020. o provedbi akcijskog plana EUMSS-a i POZIVA sve sudionike u provedbi, posebno države članice, Komisiju i Visokog predstavnika i druge institucije, tijela i agencije EU-a, da blisko surađuju na daljnjoj provedbi akcijskog plana, ponajprije jačanjem koordinacije i suradnje na svim razinama i među sektorima (civilno-civilnim, civilno-vojnim, vojno-vojnim), među ostalim radi sprečavanja, suzbijanja i zaustavljanja transnacionalnoga organiziranog kriminala na moru, uključujući piratstvo;
7. POZDRAVLJA napredak postignut u razvoju zajedničkog okruženja za razmjenu informacija (CISE) za pomorstvo i POZIVA Komisiju da nastavi ulagati napore u uspostavu potpuno operativnog CISE-a u suradnji s državama članicama i relevantnim agencijama EU-a; također POZIVA na široku provedbu interoperabilnih rješenja CISE-a, kao i na sinergiju i komplementarnost s postojećim platformama i informatičkim sustavima kojima se olakšava razmjena informacija na razini EU-a u području pomorstva, uzimajući u obzir postojeći pravni okvir; posebno ISTIČE važnost trenutačne „prijelazne faze u operacije” kojom upravlja Europska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA) i njezinih ishoda, uključujući sporazum o suradnji između uključenih tijela radi razmjene informacija i uspostave CISE-ovih usluga s dodanom vrijednosti; POZIVA države članice da aktivno sudjeluju u prijelaznoj fazi, među ostalim aktivnim vezama putem postojećih i novih čvorova, te da poduzmu sve potrebne mjere za potpunu provedbu CISE-a na nacionalnoj razini, uzimajući pritom u obzir da je sudjelovanje dobrovoljno za države članice;
8. POTIČE daljnju međuagencijsku suradnju između Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex), Europske agencije za kontrolu ribarstva (EFCA) i EMSA-e u pogledu funkcija obalne straže u okviru novog radnog dogovora, bolje integriranih operacija i provedbe usklađenog programa istraživanja u području civilne i vojne pomorske sigurnost te SA ZANIMANJEM IŠČEKUJE donošenje preporuke Komisije o Praktičnom priručniku za suradnju obalne straže; POTIČE suradnju između institucija za funkcije obalne straže u okviru Foruma europskih obalnih straža i regionalnih foruma za funkcije obalne straže, kao što su Forum sjevernoatlantskih obalnih straža i Forum mediteranskih obalnih straža;

9. ISTIČE da je potrebno osigurati veću razinu kibersigurnosti u svim pomorskim sektorima, posebno u kontekstu disruptivnih tehnologija i tehnologija u nastajanju, te pojačati napore za povećanje otpornosti na kibernetičke napade na razini EU-a i država članica, kao i uključiti pomorsku kibersigurnost u kibern dijaloge, inicijative i aktivnosti izgradnje kapaciteta s partnerima EU-a;
10. NAGLAŠAVA potrebu za daljnjim jačanjem otpornosti, uključujući zaštitu ključne pomorske infrastrukture, kao i sposobnost za suzbijanje hibridnih prijetnji, osiguravanjem koordinirane i integrirane upotrebe postojećih i mogućih novih alata za suzbijanje hibridnih prijetnji; nadalje ISTIČE potrebu za poboljšanjem sposobnosti EU-a u pogledu pripravnosti, informiranosti o stanju i samostalne analize te doprinosom povećanju otpornosti partnerâ;
11. PODSJEĆA na važnost osiguravanja i provedbe odgovarajuće i dostatne pomorske sigurnosti unutar EU-a u svakom trenutku, uz zakonodavstvo EU-a o sigurnosti pomorskog prometa na snazi i njegov sustav inspekcijskih pregleda, jačanja sigurnosti brodova koji sudjeluju u međunarodnoj trgovini i domaćem pomorskom prometu te povezanih luka i lučkih prostora EU-a pri suočavanju s prijetnjama namjernih protuzakonitih djelovanja;
12. POTIČE države članice da iskoriste sve dostupne mogućnosti financiranja, među ostalim putem Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPPRA), kako bi financirale djelovanja povezana s pomorskom sigurnosti i nadzorom, posebno djelovanja navedena u akcijskom planu EUMSS-a;

13. ISTIČE da kemijsko i konvencionalno streljivo i neeksplozivna ubojna sredstva odbačeni u more predstavljaju visok rizik za okoliš, ljudsko zdravlje i gospodarske aktivnosti na moru te POTIČE Komisiju i države članice da ojačaju napore i suradnju, među ostalim partnerstvima s Organizacijom za zabranu kemijskog oružja (OPCW) i NATO-om, uz potpuno poštovanje načela transparentnosti, uzajamnosti i uključivosti, u podizanju svijesti o tim rizicima, mapiranju pogođenih područja, praćenju stanja korozije streljiva i razvoju mjera za odgovor na hitne situacije; također POTIČE države članice da razmjenjuju najbolje prakse, među ostalim u okviru regionalnih konvencija o moru, istraže moguće izvore financiranja sredstvima EU-a za rješavanje tog pitanja, razmotre pristupanje pitanjima povezanim sa streljivom u postojećem okvirnom programu EU-a za istraživanja, i izrade priručnik o postupanju u preuzimanju ili uklanjanju streljiva na način koji je siguran za ljude i okoliš te zajednički pristup rješavanju tih pitanja, u skladu s odredbama Konvencije o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju, prema potrebi;
14. POTIČE države članice da dodatno razmotre inicijativu dobrovoljnih pomorskih predvodnica iznesenu u akcijskom planu EUMSS-a te da postanu predvodnice u konkretnim djelovanjima, u skladu s vlastitim nacionalnim prioritetima i interesima;
15. ISTIČE znatan i dugotrajan doprinos pomorskih operacija u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a, uključujući operaciju EUNAVFOR ATALANTA, u području pomorske sigurnosti, s ciljem suočavanja s piratstvom u Indijskom oceanu i njegova konačnog iskorjenjivanja; POZDRAVLJA novi prošireni mandat operacije EUNAVFOR ATALANTA; POTVRĐUJE važnost značajne europske pomorske prisutnosti u indo-pacifičkoj regiji;

16. POZDRAVLJA obnovu mandata operacije EUNAVFOR MED IRINI na dvije godine, do 31. ožujka 2023., poziva sve države zastave da djeluju u dobroj vjeri i surađuju u inspekcijama resursa operacije te poziva sve države da pojačaju napore za učinkovito sprečavanje kršenja UN-ova embarga na oružje Libiji; PONOVRNO ISTIČE potrebu za učinkovitim operativnom suradnjom između NATO-ova pomorskog zapovjedništva (MARCOM) i operacije EUNAVFOR MED IRINI te POZIVA na sklapanje administrativnog dogovora koji bi se temeljio na okviru postignutom za operaciju EUNAVFOR MED SOPHIA;
17. PODRŽAVA brzu i potpunu provedbu pilot-projekta o konceptu koordinirane pomorske prisutnosti u Gvinejskom zaljevu; u tom pogledu POTIČE predanost pomorskoj sigurnosti s pomoću regionalnog pristupa; PONAHLJA da će na temelju stečenog iskustva ispitati mogućnost primjene tog koncepta u drugim potencijalnim budućim pomorskim područjima od interesa, što je ujedno u skladu sa zaključcima Vijeća o sigurnosti i obrani od 10. svibnja 2021.;
18. POZDRAVLJA upotrebu mreže za pomorski nadzor (MARSUR) za potporu pilot-projektu koordinirane pomorske prisutnosti u Gvinejskom zaljevu, na temelju čega bi se mogli razviti daljnji doprinosi mreži za pomorski nadzor, među ostalim u pogledu sposobnosti i resursa za informiranost o stanju u pomorstvu, što će koristiti budućim inicijativama te misijama i operacijama u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike; POZIVA države članice i Europsku obrambenu agenciju da pojačaju napore za uspostavu potpuno operativnog MARSUR-a i da nastavu razvijati dobro upravljanje u suradnji sa zemljama sudionicama i Satelitskim centrom EU-a kako bi se ostvario puni potencijal MARSUR-a, među ostalim razmjenom informacija s CISE-om;
19. POZIVA države članice da dodatno povećaju svoje napore u pogledu razvoja sposobnosti u području pomorstva daljnjim radom na dogovorenim prioritetima EU-a za razvoj sposobnosti, uključujući prilike za suradnju utvrđene u koordiniranom godišnjem preispitivanju u području obrane (CARD) u okviru stalne strukturirane suradnje (PESCO), Europskog fonda za obranu (EDF) ili na nacionalnoj razini, kao i plana razvoja civilnih sposobnosti;

20. POZIVA države članice i Komisiju da nastave s istraživanjem i inovacijama te da promiču znanje o oceanima kako bi se poboljšao razvoj pomorskih sposobnosti i pružila potpora daljnjim istraživanjima o utjecaju klimatskih promjena na pomorsku sigurnost; u tom pogledu ISTIČE ključnu ulogu programa Obzor Europa za istraživanja i inovacije u sinergiji s Europskim fondom za obranu; POTIČE države članice da prouče nove mogućnosti koje proizlaze iz Akcijskog plana o sinergijama između civilne, obrambene i svemirske industrije, kojim se jača komplementarnost relevantnih programa i instrumenata EU-a dok se pritom poštuju pravne osnove i različite prirode odgovarajućih programa i inicijativa EU-a, uključujući civilnu prirodu svemirskog programa EU-a.
-